

DATOS IDENTIFICATIVOS

Arte, natureza e medio ambiente

Materia	Arte, natureza e medio ambiente			
Código	P01G010V01902			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	4	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento	Escultura			
Coordinador/a	Estarque Casas, Fernando			
Profesorado	Estarque Casas, Fernando			
Correo-e	circuloazul@uvigo.es			
Web	http://www.fernandocasas.es			
Descrición	Espacios intencionados de significación na relación da arte coa natureza: corpo, inconsciente e cosmos. xeral			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprensión crítica da historia, teoría e discurso actual da arte. Comprender de xeito crítico a historia, teoría e discurso actual da arte. Asimilación analítica dos conceptos nos que se sustenta a arte
A2	Comprensión crítica da evolución dos valores estéticos, históricos, materiais, económicos e conceptuais. Analizar a evolución dos valores da arte desde unha perspectiva socioeconómica e cultural
A5	Coñecemento da teoría e do discurso actual da arte, así como o pensamento actual dos artistas a través das súas obras e textos. Actualizar constantemente o coñecemento directo da arte a través dos seus propios creadores
A6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
A8	Coñecemento das diferentes funcións que a arte adquiriu a través do desenvolvemento histórico. Estudar a evolución do papel da arte a través do tempo
A9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
A14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
A19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
A20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos
A22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
A29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
A30	Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
A31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
A33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
A42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
A43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
A44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
A49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico
B6	Capacidade de traballar en equipo.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
B10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.

B14 Sensibilidade en temas ambientais.

B16 Compromiso ético profesional.

Competencias de materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
Coñecemento práctico da arte en relación coa natureza.	A1 A2 A5 A6	
Coñecemento do medio natural en relación á cultura.	A2	B14
Coñecemento dos modos de representación, intervención e manipulación desde a cultura na natureza.	A8 A9 A19	
Coñecemento do xénero da paisaxe e dos usos da natureza nas creacións artísticas.	A1 A6	
Coñecemento dos sistemas de creación e desenvolvemento da natureza.	A9 A14	
Capacidade para observar, tomar datos, comprender e intervir no medio natural.	A19 A20 A33	
Capacidade para a sensibilización e o respecto co medio natural.		B14 B16
Capacidade para intervir artisticamente no medio natural.	A31	
Capacidade para pasar do proxecto á construción no medio natural.	A30 A31	
Habilidade para xestionar e desenvolver proxectos colectivos.	A33 A43 A44 A49	B6 B7
Habilidade para o traballo con escalas grandes.	A29 A42 A43	B10
Habilidade para establecer relacións entre a natureza e a cultura.	A19 A22	

Contidos

Tema

1. Precursores do movemento [Arte e Natureza]. Land Art, Art Povera, Earth Works, Eco Art, Manifesto do Rio Negro.
2. O corpo e o seu espazo.
O espazo baleiro.
Interrelación do corpo como sistema de percepción abarcante.
Bioenergética de Wilhelm e Lowe.
3. Entradas na natureza.
O azar.
I Ching.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	8	0	8
Resolución de problemas e/ou exercicios	10	15	25
Debates	20	30	50
Saídas de estudo/prácticas de campo	4	6	10
Informes/memorias de prácticas	10.5	4	14.5
Traballos e proxectos	0	30	30
Cartafol/dossier	0	12.5	12.5

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Presentación de material e información específica sobre temas fundacionais. Temas de ruptura para a apropiación do coñecemento.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Acompañamento individual e en grupo a través do desenvolvemento de exercicios na clase.

Debates	Laboratorio constante como idea de busca e non-conclusión: a subxectividade como estratexia para crear. Presentación de textos e material audiovisual acompañado de debates.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Visita ao medio natural para a súa contextualización cultural.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Debates	Horario de titorías: Primeiro cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. Segundo cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. A atención ao alumno é continuada e individualizada en todas as fases de todos os exercicios. Sesión maxistral: introdución ao tema proposto acompañado de material audiovisual ou outros medios. Debates: para cada un dos temas, hai un laboratorio de ideas onde cada alumno expón o seu parecer en presenza dos demais, creando unha relación de particularidade con todo o grupo.
Sesión maxistral	Horario de titorías: Primeiro cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. Segundo cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. A atención ao alumno é continuada e individualizada en todas as fases de todos os exercicios. Sesión maxistral: introdución ao tema proposto acompañado de material audiovisual ou outros medios. Debates: para cada un dos temas, hai un laboratorio de ideas onde cada alumno expón o seu parecer en presenza dos demais, creando unha relación de particularidade con todo o grupo.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Horario de titorías: Primeiro cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. Segundo cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. A atención ao alumno é continuada e individualizada en todas as fases de todos os exercicios. Sesión maxistral: introdución ao tema proposto acompañado de material audiovisual ou outros medios. Debates: para cada un dos temas, hai un laboratorio de ideas onde cada alumno expón o seu parecer en presenza dos demais, creando unha relación de particularidade con todo o grupo.
Saídas de estudo/prácticas de campo	Horario de titorías: Primeiro cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. Segundo cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. A atención ao alumno é continuada e individualizada en todas as fases de todos os exercicios. Sesión maxistral: introdución ao tema proposto acompañado de material audiovisual ou outros medios. Debates: para cada un dos temas, hai un laboratorio de ideas onde cada alumno expón o seu parecer en presenza dos demais, creando unha relación de particularidade con todo o grupo.
Probas	Descrición
Informes/memorias de prácticas	Horario de titorías: Primeiro cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. Segundo cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. A atención ao alumno é continuada e individualizada en todas as fases de todos os exercicios. Sesión maxistral: introdución ao tema proposto acompañado de material audiovisual ou outros medios. Debates: para cada un dos temas, hai un laboratorio de ideas onde cada alumno expón o seu parecer en presenza dos demais, creando unha relación de particularidade con todo o grupo.
Traballos e proxectos	Horario de titorías: Primeiro cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. Segundo cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. A atención ao alumno é continuada e individualizada en todas as fases de todos os exercicios. Sesión maxistral: introdución ao tema proposto acompañado de material audiovisual ou outros medios. Debates: para cada un dos temas, hai un laboratorio de ideas onde cada alumno expón o seu parecer en presenza dos demais, creando unha relación de particularidade con todo o grupo.
Cartafol/dossier	Horario de titorías: Primeiro cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. Segundo cuatrimestre: martes de 16'00 ata 20'00h. A atención ao alumno é continuada e individualizada en todas as fases de todos os exercicios. Sesión maxistral: introdución ao tema proposto acompañado de material audiovisual ou outros medios. Debates: para cada un dos temas, hai un laboratorio de ideas onde cada alumno expón o seu parecer en presenza dos demais, creando unha relación de particularidade con todo o grupo.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Coherencia e desenvolvemento dos conceptos propostos.	5%
Debates	Implicación do alumno no debate colectivo de ideas. Presenza e participación continuada nas clases. Representación virtual, corporal, visual, sonora ou obxectual da idea. Nesa descrición/cualificación están enmarcados os debates, a resolución de problemas e as saídas de estudo.	45
Saídas de estudo/prácticas de campo	Análise do medio natural e cultural.	5%

Informes/memorias de prácticas	Dossier acompañado de memoria, descripción, outros textos, bibliografía, fotos, vídeo, etc. Nesa descripción/cualificación están enmarcados os relatorios/memorias de prácticas e o cartafol/dossier.	40
Cartafol/dossier	Descrición/cualificación enmarcando os relatorios/memorias de prácticas e o cartafol/dossier.	5%

Outros comentarios sobre a Avaliación

Examen final:

CONVOCATORIA XULLO: 07/07/2015 - 10'00H.

A avaliación será continua de acordo a:

- A asistencia do alumno ás clases e participación nos debates.
- A presentación dos exercicios / propostas / proxectos.

No caso de que o alumno non asista ás clases, non participe nos debates, non presente os exercicios e non renda, deberá presentarse ao exame escrito de avaliación na convocatoria extraordinaria do día de xullo.

EXAMEN CONVOCATORIA DE XULLO

7 de XULLO, 10:00h.

Bibliografía. Fontes de información

AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza.vol 1.**, Diputación de Huesca,

AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza. vol.2**, Diputación de Huesca,

AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza.vol.3**, Diputación de Huesca,

AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza. vol.4**, Diputación de Huesca,

AAVV, **Actas de Arte y Naturaleza. vol.5**, Diputación de Huesca,

AAVV, **Arquitectura del siglo XXI: más allá de Kioto.**, IAU+S.ETSAM.UPM,

AAVV, **Catálogos de artistas de Arte y Naturaleza**, CDAN/Diputación de Huesca,

Audouze, Jean, et al., **Conversaciones sobre lo invisible.**, Seix Barral,

Blázquez, Jimena et al, **Guia de Europa: Parques de Esculturas.**, Fundación NMAC,

Garaud, Colette, **L'artiste contemporain et la Nature.**, Editions Hazan Paris,

Jung, Carl Gustav, **Aion.**, Paidós Ibérica,

Jürgen, Ernst, **Acercamientos.**, Tusquets,

Maderuelo, Javier (dir), **Paisaje y arte**, CDAN / Abada,

Maderuelo, Javier (dir), **Paisaje e historia**, CDAN/Abada,

Maderuelo, Javier (dir), **Paisaje y territorio**, CDAN/Abada,

Maderuelo, Javier (dir), **Paisaje y pensamiento**, CDAN/Abada,

Virilio, Paul, **El ciber mundo, la política de lo peor.**, Cátedra,

Wagensberg, Jorge, **La rebelión de las formas.**, Tusquets,

Wagensberg, Jorge, **Ideas sobre la complejidad del mundo.**, Tusquets,

Recomendacións